

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

HANDLINGSPROGRAM 2020 – 2024



11
12
13

Arbeiderbevegelsens Rus- og Sosialpolitiske Forbund (AEF)

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26

Arbeiderbevegelsens rus- og sosialpolitiske forbund (AEF)
Strandgata 9, 1724 Sarpsborg
47 45 55 32

post@arbef.no
arbef.no

28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60

VISJON

I 2030 skal Arbeiderbevegelsens Rus- og Sosialpolitiske Forbund ha medlemmer og lag i alle landets fylker. Minimum 3000 enkelt- og familiemedlemmer og 250 kollektive enheter.

Forbundet skal ha egne ungdomslag/kontakter i alle landsdeler og et godt samarbeid med AUF.

Arbeidet i forbundet skal preges av et aktivt ruspolitisk arbeid med flere praktiske tiltak/prosjekter.

AEF skal være synlig som arbeiderbevegelsens rus- og sosialpolitiske forbund både overfor AUF – Arbeiderpartiet – LO og Framfylkingen, og få gjennomslag i den politiske prosessen.

Samarbeid med alle organisasjoner i arbeiderbevegelsen skal stå sentralt i vårt arbeid.

HANDLINGSPROGRAM 2020 - 2024

61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113

INNLEDNING

Arbeiderbevegelsens Rus- og Sosialpolitiske Forbund (AEF) er en sosial- og edruskapspolitisk organisasjon. I samarbeid med den faglige- og politiske arbeiderbevegelse for øvrig, vil vi arbeide aktivt for å styrke enkeltmenneskets sosiale muligheter og rettigheter. Vi forventer at en samlet arbeiderbevegelse har et bevisst forhold til rusproblematikken i samfunnet.

AEF bygger virksomheten på arbeiderbevegelsens idealer: Lik rett for alle til å utvikle sine muligheter, lik rett til sosial trygghet og lik rett til å være med på å forme framtida for seg selv og sine barn.

AEF's hovedoppgave er å styrke samfunnssolidariteten overfor mennesker som på grunn av sosiale, fysiske eller psykiske funksjonshemninger har fått redusert sine muligheter for sosial utvikling. Rusavhengighet rammer direkte og indirekte alle aldersgrupper i samfunnet.

AEF ønsker å bidra til folkeopplysning basert på de faktiske forhold vedrørende tilgang på rusmidler i befolkningen.

AEF vil vise solidaritet med det enkelte menneske som rammes av avhengighet av alkohol og andre rusmidler.

Vi vil jobbe forebyggende og helsefremmende etter føre var prinsippet.

GRUNNSYN

Etter vårt sosialpolitiske grunnsyn må arbeidet med å styrke stillingen for enkeltgrupper og enkeltmennesker som er blitt satt utenfor det sosiale sikkerhetsnett, gis prioritet framfor å bedre den generelle økonomiske standard for grupper som allerede har en høy levestandard.

Like sosiale rettigheter forutsetter:

- Et velutbygd offentlig trygdesystem
- Minsteinntektsgaranti for alle i samfunnet
- Rett til arbeid også for alle som har reduserte arbeidsevner på grunn av sosiale, fysiske eller psykiske problemer.
- Lik rett til god medisinsk- og sosial behandling på høyt nivå uavhengig av om behandlingsbehovet skyldes fysiske eller psykiske problemer, skader eller funksjonshemninger.

AEF vil at de ressurser samfunnet kan bruke til helse- og sosialformål skal fordeles i forhold til behov for hjelp og ikke i forhold til den enkeltes økonomiske muligheter.

AEF har utviklet en aktiv solidarisk holdning til mennesker som har sosiale, psykiske eller fysiske problemer. Vi vil samarbeide med organisasjoner som aktivt arbeider for en styrking av solidaritetsånden i samfunnet.

AEF vil fremme våre mål gjennom politisk arbeid og praktiske handlinger. Vi ønsker å samle alle som er enige i våre politiske mål og vårt grunnsyn i vår organisasjon uten å knytte andre betingelser til aktiviteten.

114 **AEF** vil samarbeide aktivt med den øvrige arbeiderbevegelse og andre organisasjoner i
115 løsningen av våre oppgaver. Vi ser det også som en viktig oppgave å påvirke den
116 politiske og faglige arbeiderbevegelse til økt innsats for de sosialpolitiske oppgavene som
117 forbundet satser på å bidra til løsning av. Det bør være et mål at AEF-lagene blir lokale
118 senter for et bredt og aktivt sosialt arbeid og engasjement. At vi tør å være
119 medmennesker.

120
121 **AEF** vil samarbeide med stat, kommuner og fylkeskommuner for å gjennomføre praktiske
122 tiltak for å hindre rusmiddelskader og støtte opp om tiltak for rusmiddelavhengige, deres
123 familier og grupper med andre særskilte problemer.

124
125

126 **VISJON OG VIRKSOMHETSIDE 2020 – 2024**

127 Et sterkt og landsdekkende AEF som regnes med i samfunnet.

128

129 **AEF** vil drive aktivt sosialt arbeid for utsatte grupper gjennom praktisk politikk.

130 **AEF** ønsker at også vår organisasjon skal være et trygt og rusfritt miljø hvor
131 enkeltmennesket som selv har egne erfaringer med rusproblem kan la egen erfaring
132 komme andre til gode.

133 **AEF** er arbeiderbevegelsens rus- og sosialpolitiske organisasjon.

134 **AEF** arbeider for forebygging og en reduksjon av de skader og problemer som følger av
135 alkohol og andre rusmidler.

136 **AEF** ønsker å påvirke politiske beslutninger, gjennom å arbeide internt i
137 arbeiderbevegelsen og i samfunnet, og være synlig i utadvendte aksjoner og praktiske
138 tiltak.

139 **AEF** skal bidra til å fremme selvhjelpstankegangen, nasjonalt og internasjonalt, som en
140 ressurs både for enkeltmenneske og samfunn. Selvhjelp bidrar til å forhindre sosial
141 ekskludering. Selvhjelp handler om kjærlighet, solidaritet og selvrespekt.

142

143

144 **AEF's hovedslagord er Aktiv som medmenneske**

145

146

147 **PRIORITERTE OPPGAVER FOR KOMMENDE PERIODE:**

148 Forbundet vil fortsatt prioritere arbeidet med 4 A-er:

149

150 * **AKTIV FOR BARN – UNGE OG ELDRE**

151

152 * **AKTIV FOR EN GOD OG ANSVARLIG RUSPOLITIKK**

153

154 * **AKTIV FOR RUSFRIE SONER**

155

156 * **AKTIV MOT LEGALISERING AV NARKOTISKE RUSMIDLER**

157

158

159 **HOVEDMÅL FOR AEF 2020 – 2024 er:**

160

- 161 - Å bli mer synlige som rus- og sosialpolitisk organisasjon.
- 162 - Å øke samarbeidet med den øvrige arbeiderbevegelsen i rus- og sosialpolitiske
163 spørsmål.
- 164 - Å jobbe aktivt mot enhver form for legalisering av narkotiske rusmidler.
- 165 - Å skape en aktiv og framtidsrettet organisasjon på alle plan med engasjerte
166 medlemmer.

167 Vi trenger både støttemedlemmer og aktive medlemmer i lokalmiljøene.

168

169

170 **AEF's POLITISKE HOVEDOPPGAVER** perioden 2020-2024 vil bestå i:

171

- 172 - Å arbeide med gjennomføring av vårt handlingsprogram.
- 173 - Å jobbe aktivt mot enhver form for legalisering av narkotiske rusmidler.
- 174 - Å være engasjert i dagsaktuelle sosialpolitiske saker som det er viktig at vi lar oss
- 175 høre i.
- 176 - Å skaffe informasjon om holdninger og politiske initiativ i andre europeiske land til
- 177 alkohol og rus.

178

179 **AEF** ønsker å styrke samfunnspolitiske oppgaver som folkeopplysning og folkehelse,

180 ettersom dette kan redusere alkohol- og narkotikaforbruket.

181

182

183 **AKTIV FOR BARN OG UNGE**

184 Barn trenger trygghet i hverdagen. De fleste barn og unge har en trygg barndom og en

185 trygg oppvekst. Men dessverre er ikke virkeligheten slik for alle barn. Foreldre har dårlig

186 tid, dårlig råd og dårlig samvittighet. Det er sånn hverdagen er, og de aller fleste barn

187 takler dette. Men så har vi disse som faller utenom, det er skremmende å se at stadig flere

188 barn opplever sosial og/eller mental nød. Tall viser at antall barn som lever under

189 sviktende omsorg stadig øker og det er grunn til bekymring. Det trygge lokalsamfunnet og

190 miljøet barna lever i brytes ned mer og mer.

191 Vi vet også at titusener av barn lever i en familie hvor en eller begge foreldre misbruker

192 alkohol og/eller andre rusmidler.

193 Til den dystre virkeligheten hører mishandling, incest og seksuelle overgrep, et stigende

194 antall selvmord, flere gatebarn i de større byene og svært mange unge som sliter med

195 spiseforstyrrelser og psykiske problemer. Rusproblemer er en del av hverdagen for

196 mange av de barna som vokser opp.

197

198 **Arbeiderbevegelsens Rus- og Sosialpolitiske Forbund** vil ta del i kampen for at barn

199 skal kunne få en likeverdig oppvekst. Dette vil vi gjøre ved å delta i en aktiv

200 samfunnsdebatt, som ikke bare er utformet i ord, men også omsatt i handling i våre lokale

201 lag. Vi vil være en aktiv aktør i dette arbeidet.

202

203 **AEF** er bekymret for de barna og de ungdommene som ruser seg på diverse spill på

204 internett, og som kommer inn i en transe. På dette området må det også satses mye på

205 forebyggende arbeid.

206 Å spille dataspill på nettet eller å diskutere med andre, er ikke i seg selv noe problem. Det

207 kan være både utviklende og kontaktskapende. Problemet med avhengigheten er at

208 enkelte gir opp alt sosialt liv, slutter å jobbe, går ikke på skolen, glemmer å spise, og

209 forsaker venner og familie til fordel for spillet. Isolasjon, sosial angst, depresjon, generell

210 nervøsitet og panikk er noen av følgene.

211 Ifølge en studie gjennomført av psykolog og doktorgradsstipendiat Agneta Johansson og

212 professor Gunnar Gøtestam, er en av fem norske ungdommer allerede nettavhengige eller

213 i fare for å bli det.

214 Å bruke tid på å spille dataspill eller å surfe på nettet er ikke i seg selv farlig. Det kan som

215 nevnt være både hyggelig, utviklende og avslappende. Problemet er, som med så mye

216 annet, når det blir for mye av det.

217 I et samfunn hvor multimedia blir en stadig viktigere del av hverdagen, bør man være

218 oppmerksomme på hvor mye tid man bruker på nettet eller med nettbaserte spill, slik at

219 det ikke til blir en altomfattende interesse som sluker hele livet.

220 I den siste internasjonale oppdateringen av WHO's liste over psykiske lidelser er «Gaming
221 disorder» kategorisert som en egen lidelse. WHO mener at dette vil bidra til at verdens
222 land gjør mer for å identifisere problemet, slik at det bidrar til bedre folkehelse. (2018)

223 Spilleproblemer kan skyldes alt fra arvelig disponering for avhengighet, mangel på sosial
224 tilpasning, ønske om flukt fra problemer, risikosøking, oppvekstvilkår og holdning til spill.
225 Likevel er spillere i seg selv bygget opp slik at de kan utløse avhengighet, de er
226 stimulerende og kan utløse en rusfølelse.

227
228 **AEF** vil gå inn for at det settes av midler til forskning på hvordan spillavhengighet kan
229 stoppes blant barn og unge.
230 Det er skremmende å se hvordan køene vokser med tanke på barn og unge som har
231 sterkt behov for poliklinisk behandling ved Barne- og Ungdomspsykiatrisk Poliklinikk. Vi vet
232 at rus og psykiske lidelser henger tett sammen. Her må det ansettes langt flere
233 spesialister enn det er i dag, slik at køene kan reduseres.

234
235 **AEF** krever at minimum 1 % av spilleomsetningen avsettes til forebyggende arbeid og
236 behandlingstiltak for spilleavhengighet.

237
238 **AEF** ser det som viktig at barns oppvekst settes på det politiske sakskartet slik at blant
239 annet hjelpeapparatet i kommunene blir godt utbygd. Det er uakseptabelt at kommuner
240 ikke kan tilby de tjenester de er forpliktet til fordi det er ressursmangel og mangel på
241 fagfolk.

242
243 **AEF** ser det som svært viktig at barnevernet blir styrket og at tverrfaglig samarbeid lettere
244 kommer til syne når barn og deres familier trenger hjelp.

245
246 Det må innføres skikkelige kontroll- og tilsynsordninger for private barnevernstiltak. **AEF**
247 vil fremme forslag om at det innføres et system med faste kvalitetsmålinger på alle slike
248 tiltak.

249
250 **AEF** vil jobbe for at alle kommuner oppretter oppvekstetater og sørger for å velge en
251 barnetalsmann som ivaretar alle saksområder.

252 Vedkommende må inneha bred innsikt og være en del av rådmannens stab. Det
253 anbefales også at det i tillegg velges en politiker som får et spesielt barneansvar.

254
255 **AEF** krever en lovendring i barnevernet. Vi krever at barnevernet bør ha en lovfestet plikt
256 med å følge opp barnevernsbarn mellom 18 - 23 år. Etter lov fra 1998, får de oppfølging
257 om de samtykker til ettervern.

258 Siste rapport fra forskningsinstituttet NOVA gjorde, publisert i april 2008 viser at en
259 tredjedel av klientene klarer seg relativt bra med tanke på jobb og utdanning. Hverken «en
260 tredjedel» eller «relativt bra» er godt nok.

261
262 Det frivillige organisasjonslivet gjør en betydelig innsats i de fleste lokalmiljøer. **AEF** vil
263 være pådriver for at kommunene verdsetter denne innsatsen i langt større grad enn det
264 som ofte er tilfellet i dag. Det er viktig at aktivitetstilbudet for barn og unge i det enkelte
265 nærmiljø blir bredest mulig. Mangfold er viktig.

266
267 Drift av ungdomsklubber er en klar kommunal oppgave, slik at flest mulig barn og unge
268 kan nyte godt av et meningsfylt fritidstilbud.

269
270 I mange lokalmiljøer gjøres det en betydelig innsats fra voksne mennesker som går
271 natteravn. For at dette skal bli vellykket, og ikke som i dag kun bygge på ildsjeler, er det

272 nødvendig at kommunen tar et koordineringsansvar. **AEF** vil oppfordre til at dette gjøres
273 enda flere steder enn i dag, og våre lokallag kan i mange tilfeller bidra aktivt ved å delta.
274

- 275
- 276 **AEF vil:**
- 277 - Drive politisk påvirkning for at barn og unge fra rusbelastede hjem skal få de
 - 278 hjelpetilbud de har krav på etter loven.
 - 279 - Samarbeide med Framfylkingen i arbeidet for barn og unge.
 - 280 - Fortsette arbeidet med leirene for barn, ungdom og enslige forsørgere med barn
 - 281 gjennom Ferieklubben for barn og ungdom.
 - 282 - Jobbe for at minimum 1% av spilleomsetningen settes av til forebyggende arbeid og
 - 283 behandling av spilleavhengighet.
 - 284 - Arbeide aktivt for å få gjennomslag for våre politiske standpunkt når det gjelder barn
 - 285 og unge.
- 286
- 287

288 **FERIEKLUBBEN FOR BARN OG UNGDOM**

289 **Arbeiderbevegelsens rus- og sosialpolitiske forbund** har arrangert leir for
290 vanskeligstilte siden 1972. Barneleire 6-12 år og Ungdomsleirer 13-17 år. **AEF har satset**
291 **på leirer for enslige forsørgere med barn i alle aldre de siste årene. Dette er en gruppe vi**
292 **vil satse mer på i årene som kommer.** Da AEF fikk fattigdomsmidler i 2015, så vi økende
293 interesse for leirene våre og med denne støtten vil vi klare å gjøre mer for barn og unge
294 som ikke har det så enkelt i hverdagen, og for enslige forsørgere som ikke har økonomi til
295 å gi barna sine den ferien de fortjener.
296 Målet vårt er barneleire, ungdomsleirer og leir for enslige forsørgere med barn i alle aldre i
297 flest mulig deler av landet, slik at flest mulig barn og ungdom får benyttet seg av tilbudet
298 vårt.

299

300

301 **AKTIV FOR ELDRE**

302 AEF startet i 2014 et forprosjekt på eldre og rus og i 2015 videreførte vi prosjektet. Vi har
303 siden 2013 hatt et nært samarbeid med Pensjonistforbundet om behovet for et slikt
304 prosjekt. Det trengs en bevisstgjøring både hos eldre selv og helsearbeidere som jobber
305 med eldre om konsekvensen av rusbruk, både alene og sammen med nødvendige
306 medikamenter som denne aldersgruppen er store forbrukere av.
307 **AEF har hatt stor suksess med besøk i pensjonistforeninger der vi har hatt foredrag om**
308 **eldre, alkohol, rus og legemidler. Dagskonferanser med temaet har også vært populært,**
309 **og vi ser for oss en økning i årene som kommer. Både helsepersonell, skole-elever,**
310 **etterutdanning, lærere og pensjonister selv har gitt oss positive tilbakemeldinger på jobben**
311 **vi har gjort rundt om i landet.**

312

313 **AEF har som mål å:**

- 314 - Drive målrettet informasjonsarbeid mot de eldre selv og helsevesenet.
- 315 - Øke bevisstgjøringen rundt rus i overgangsfasen mellom yrkesliv og
- 316 pensjonisttilværelse.
- 317 - Sette temaet på dagsorden i media m.m.
- 318 - Utarbeide studiemateriell til bruk i pensjonistforeninger o.l.
- 319 - Se på mulighetene for å utvide samarbeidet til flere organisasjoner, bl.a. AKAN som
- 320 vi er i forberedende møter med.
- 321 - Få til et samarbeid med 2-3 LO-forbund i forhold til overgangen mellom yrkesaktivt
- 322 liv og pensjonisttilværelse.

323 - Få til et samarbeid med andre organisasjoner som mottar støtte til lignende
324 prosjekter.

325
326 **AKTIV FOR EN GOD OG ANSVARLIG RUSPOLITIKK**
327 **AEF's** utgangspunkt når det gjelder holdningsskapende og forebyggende arbeid, er en
328 erkjennelse av at vi ikke kan behandle oss bort fra rusmiddelproblemene. Vi vil styrke
329 individet og har som mål å fremme en edruelig livsstil. AEF ønsker dermed ikke å fremstå
330 som en ren avholdsorganisasjon.

331 **AEF** ser det som vår oppgave å bidra til det forebyggende arbeidet i kommunene, samt
332 delta i holdningsskapende arbeid gjennom å informere om vår virksomhet. Vi mener de
333 frivillige organisasjonene er en svært viktig del i samfunnet. Her skapes fellesskap,
334 holdninger, kunnskap og sosialt nettverk. De frivillige organisasjonene besitter ofte mye
335 kunnskap som bør tas vare på innen flere områder. Det bør arbeides for å forbedre de
336 frivillige organisasjonenes arbeidsvilkår.

337 **AEF** ønsker å påvirke de politiske myndigheter lokalt, sentralt og regionalt for å oppnå
338 dette.

339
340 Arbeiderbevegelsens Rus- og Sosialpolitiske Forbund ser alvorlig på utbredelsen av
341 rusmiddelbruk blant unge. Gjennomsnittsalderen for alkoholdebut er, og har en stund vært
342 på rundt 16 år. Det vil si at veldig mange av de som drikker alkoholholdige drikker
343 debuterer med alkohol mens de går på videregående skole. AEF frykter også at bruken av
344 sterkere, ulovlige rusmidler er et stadig økende problem blant unge i videregående skole-
345 alder. AEF tror at rusfrie festivaler, arrangement og andre rusfrie møteplasser for unge er
346 et viktig tiltak.

347
348 En økende satsing på forebygging blant barn og unge er helt vesentlig for å møte
349 problemet tidlig.

350
351 Russetiden er en særnorsk avslutning på skolegangen. Statistikkene viser at unge drikker
352 mindre og mindre, men det er dessverre en økning i bruk av ulovlige rusmidler, også i
353 russetiden. Såkalt partydop og voldtektsdop står bak mange overskrifter i mai-måned. Det
354 er også et økende problem at mindreårige er med på russefester. Noen betaler sågar for å
355 bli med på russebussefester. Her har foreldrene et overordnet ansvar.

356
357 Vi ser også at pengebruken i russetiden øker forskjellene mellom de unge og skaper
358 ekskludering og utenforskap i russemiljøet. En stadig økt pengebruk skaper et skille
359 mellom de ressurssterke og mindre ressurssterke avgangselevne.
360 AEF ønsker et samarbeid med AUF sentralt med forebyggende rusarbeid og problematikk
361 i russetiden.

362
363 Videre må det forebyggende arbeidet komme inn som en obligatorisk del i skolen. Vi
364 ønsker at undervisningen i rusfag skal gi en mer realistisk avspeiling også av de
365 mellommenneskelige tragedier som kan bli resultatet av foreldres og ungdommens eget
366 bruk og misbruk av rusmidler.

367
368 Bruk av unge mennesker til å informere, etter prinsippet ung hjelper ung, er ofte den beste
369 måten å nå elevene på.

370
371 Et tverrfaglig samarbeid mellom for eksempel skole og barnevern/sosialkontor, vil kunne
372 ha den nødvendige kompetansen for å gi et tilfredsstillende tilbud om undervisning om
373 rusproblemer. Rammene for et slikt arbeid bør fastlegges i en egen kommunal plan for
374 forebyggende arbeid. Planen bør i tillegg inneholde en strategi for å samle og nyttiggjøre

375 seg av andre instanser, organisasjoner og næringslivet. Dette for at man skal kunne
376 iverksette tiltak overfor barn man ser har, eller vil få, problemer.

377
378 I videregående opplæring vil AEF foreslå at det innføres et AKAN opplegg med elever
379 støttet av en kontaktlærer.

380
381 Vi vet også at når det gjelder videregående opplæring så er den store prosenten som
382 velger å avbryte utdanningen/dropper ut, et stort problem. Her må det settes inn
383 tiltakskjeder hvor kommune og fylkeskommune samarbeider til beste for den enkelte elev.
384 Målet må være at flest mulig fullfører videregående med studiekompetanse, fagbrev eller
385 kompetanse på lavere nivå.

386
387 Smugling og hjemmebrenning er to områder det må settes i gang en større innsats mot.
388 Informasjon om farene og konsekvensene ved smugling og hjemmebrenning må gjøres
389 bedre kjent. Avgiftspolitikken – og dermed prisnivået på alkohol – må vurderes opp mot de
390 problemene som smugling og hjemmebrenning medfører, samtidig som det er en klar
391 smertegrense på monopolets prisnivå.

392
393 Det er viktig å utvikle lokalsamfunn med gode og trygge oppvekstvilkår. Et viktig
394 virkemiddel her er at alle kommuner utvikler helhetlige ruspolitiske planer. AEF vil være
395 en aktiv pådriver for at dette skjer.

396
397 Skjenketider vet vi også, ifølge politiet, at har stor betydning for atferd og vold i
398 lokalsamfunnet. Dette bør politikerne ta hensyn til når disse skal fastsettes.

399
400 **AEF** vil ta initiativ til et prosjekt som kan avdekke de samfunnsmessige kostnader – et
401 kommunalt og nasjonalt rusregnskap – så vidt mulig spesifisert på henholdsvis bruk av
402 alkohol og narkotika.

403
404 **AEF's** praktiske arbeid mot rus består blant annet av: Samtaler, hjemmebesøk, hjelp til å
405 komme i behandling, oppfølging etter behandling, ettervern i 2 år for
406 alkoholiker/rusavhengig og familie/pårørende, samt drift av rusfrie møtesteder. Brukerne
407 har ofte sammensatte problemer og noen har tilhørighet i AA/NA/Alanon. De trenger hjelp
408 til å holde seg rusfrie og til å komme seg i arbeid/aktivitet. Møtestedet brukes av
409 mennesker i ulike livssituasjoner og arbeidet utføres av frivillige AEF medlemmer.
410 AEF ønsker å utvikle tilbud om rusfrie møtesteder videre med innhold fra 12 trinns
411 modellen.

412
413 **AKTIV FOR RUSFRIE SONER**
414 Holdninger til rus skapes på en rekke forskjellige steder. I hjemmet, på skolen og i
415 samfunnet generelt. Foreldrenes omgang med rusmidler, lærernes evne til å formidle
416 holdninger, medias påvirkning, enkelte legers til tider lettvinde omgang med utskrivning av
417 vanedannende medikamenter, og ikke minst de samfunnsmessige signaler som politikere
418 sender i forhold til rus, er svært viktige.

419
420 Vi stiller oss undrende til holdninger som at «alle» skal drikke alkohol, men ingen skal ha
421 noe problem med det". Ikke minst er AEF opptatt av at ulike områder i dagliglivet skal
422 erklæres som rusfrie soner.

423
424 **I trafikken**, kjøring i ruspåvirket tilstand minsker oppmerksomhet og reaksjonstid, det er
425 ofte alle andre enn den som forårsaker ulykken som blir varig skadet eller omkommer.

426

427 **Idrett og friluftsliv**, all form for idrett bør være rusfri, enten du er aktiv selv eller tilskuer på
428 et arrangement. Det er som oftest barn med i bildet som må få slippe å oppleve rusede
429 voksne.

430
431 **Båt og badeliv**, på sjøen og nær vann er det større sjanser for ulykker i beruset tilstand,
432 det er promillegrense som båtfører, og du har ansvar for de som er sammen med deg og
433 rundt deg. Heldigvis er kontrollen på sjøen blitt større med årene, men fremdeles skjer det
434 mange store ulykker som er relatert til alkohol/ruspåvirket adferd.

435
436 **Graviditet**, fosteret blir raskere påvirket av alkohol enn det mor gjør. Fosteret får
437 alkoholen raskt gjennom navlestrengen og kan bli påført store skader på kort tid. Dette er
438 skader barnet må leve med hele sitt liv.

439
440 **Arbeidsliv**, det er ikke bare på jobben man skal holde seg unna alkohol/rusmidler. Mange
441 har loddsalg i lunsjen på fredager, hva vet du om din kollega? Kanskje er det en på
442 arbeidsplassen som har store problemer med alkohol, men som ikke vil snakke om det?
443 Til julebordet hører ofte bonger med, mange føler da et drikkepress og personer som har
444 klart å holde seg borte fra alkohol i lengre tid kan sprekke.

445
446 **Sorg og depresjoner**, alkohol og rusmidler gjør ikke en tung tid noe lettere, det er
447 dessverre sånn at mange «selv-medisinerer» seg for å glemme. Problemet er at dette gjør
448 alt bare verre. Ofte kommer de seg ikke ut av problemene igjen og rus/alkoholproblemet er
449 et faktum.

450
451 **Samvær med barn og unge**. Barn og ungdom må skånes fra voksnes alkoholbruk.
452 Julehøytid, som er barnas tid, 17. mai som er barnas dag, idrettsarrangement der barn
453 samles, listen er lang men enkel; skån barna, de merker forskjell på sine foreldre raskere
454 enn du selv kjenner noe.

455
456 De alkoholfrie sonene ivaretar på mange måter en rekke av de mest positive sidene ved
457 den norske drikkekulturen, blant annet at alkohol ikke er en del av dagliglivet og at
458 samvær stort sett preges av rusfrihet.

459
460
461 **PROSJEKT RETTET MOT ARBEIDSLIVET**
462 En stor del av sykefraværet i arbeidslivet skyldes alkohol- og/eller rusproblemer, noe som
463 koster arbeidsgivere og samfunnet millioner av kroner i året.

464 Ut fra vår tilknytning til fagbevegelsen, ønsker AEF å utvikle et prosjekt for et rusfritt
465 arbeidsliv. Dette vil vi gjøre i et nært samarbeid med utvalgte LO forbund og AKAN. Det
466 har allerede vært avholdt et første kontaktmøte med AKAN, og de vil drøfte ideen i sin
467 organisasjon.

468
469 **PROSJEKT RETTET MOT UNGDOM**

470 AEF vil i perioden jobbe med å starte opp et prosjekt rettet mot ungdom.

471
472

473 **AKTIV MOT LEGALISERING AV NARKOTISKE RUSMIDLER**

474 **AEF** vil klart og entydig gå imot enhver legalisering av narkotiske rusmidler. AEF vil
475 solidarisk stille opp for de medmenneskene som faller utenfor som følge av
476 rusmiddelavhengighet.

477
478 Bruk av tobakk og hasj er ofte inngangsporten til videre rusbruk. Det er derfor viktig med
479 forebyggende og holdningsskapende arbeid her. **AEF** vil bidra til opplysning om

480 skadevirkningene ved bruk av hasj og marihuana og hvordan disse stoffene skader
481 kroppen.

482
483 Når det gjelder Subutex og Metadon er det akseptabelt at disse midlene brukes i
484 behandling av rusavhengige som har prøvd alt annet, og ikke er i stand til å leve et rusfritt
485 liv. Det må være god oppfølging med tilsyn av helsearbeidere, rusfri bolig og nødvendige
486 aktivitetstilbud. Om mulig skal også dette kunne være en stasjon på veien til å kunne
487 gjennomgå en behandling for å oppnå total rusfrihet.

488
489 **AEF** krever at «R»-en i LAR (Legemiddelassistert rehabilitering) brukes mer aktivt.
490 Rehabilitering av rusavhengige til et rusfritt liv må være målet.

491 **AEF** er imot innføring av heroinassistert behandling.

492 **AEF's** oppfatning er at det ikke finnes noe skille mellom svake og harde narkotiske stoffer.

493 **AEF** går sterkt imot avkriminalisering av bruk og besittelse av narkotiske stoffer.

494 **AEF** vil sette informasjon og synliggjøring av problemet sentralt i vårt politiske arbeid.

495 Dette gjelder ikke minst overfor arbeiderbevegelsen for øvrig.

496 **AEF** mener at ordningen med sprøyterom må avvikles snarest mulig.

497 Dette fordi det bidrar til å legalisere narkotiske midler.

498

499 **ALKOHOLLOVEN**

500 **AEF** krever at alkoholloven innskjerpes når det gjelder maksimum skjenketid til kl 02.00,
501 og at straffereaksjoner ved brudd omgjøres til bøter som svir for den enkelte
502 bevillingshaver.

503 **AEF** krever at bevillingene følger stedet og ikke personen.

504 **AEF** krever at all alkoholholdig drikke over 2,5 volumprosent må ha 20 års aldersgrense
505 og kun selges på vinmonopolet.

506

507 Kommunene har et stort handlingsrom i utøvelse av Alkoholloven. Kommunene skal
508 arbeide for at barn og unge under 18 år ikke bruker alkohol eller andre rusmidler.
509 Kommunene skal arbeide for å begrense bruken av alkohol blant de over 18 år, samt
510 arbeide for å hindre bruk av illegale rusmidler. Målet er å begrense de samfunnsmessige
511 og individuelle skadevirkningene ved bruk av alkohol og andre rusmidler.

512

513 Det må aldri være tvil om at alkohol er vårt største samfunnsproblem.

514

515 Kommunene sitter med en rekke alkoholpolitiske virkemidler som hver for seg er viktige i
516 forhold til samfunnets totale innsats for å nå den alkoholpolitiske målsettingen.

517

518 Kommunen, politiet og utelivsbransjen er sammen ansvarlig for å gi innbyggerne gode,
519 trygge møtesteder og redusere rusrelaterte skader i lokalmiljøet.

520 **AEF** mener at kommunene må være flinkere med utsendelse av kontrollører for å forsikre
521 seg om at utelivsbransjen driver på forsvarlig måte og følger alkoholloven. Styrer eller
522 stedfortreder, som selv må ha bestått kunnskapsprøven i alkoholloven, må selv være
523 tilstede i åpningstiden. Videre bør det være et krav, og ikke bare en anbefaling, at de
524 ansatte gjennomfører E-læringskurset ansvarlig vertskap som er et kurs som består av 6
525 leksjoner og avsluttende prøve. Styrer må kreve at prøven er bestått med kursbevis for å
526 kunne jobbe i utelivsbransjen.

527

528 **AEF** ser det som svært viktig at kommunen gjennom en samlet alkoholpolitisk plan gir
529 uttrykk for målsettinger og strategier i kommunens alkoholpolitikk.

530 Det vil i denne sammenheng også være naturlig at det utarbeides en samlet plan for
531 forebyggende arbeid. AEF vil bidra til at alle kommuner utarbeider slik planer.

- 532
- 533 AEF krever av den enkelte kommune at:
- 534 - Alkoholloven overholdes
- 535 - Kommunen er bevisst på bruk av rusfrie soner
- 536 - Kommunen har et gjennomtenkt forhold til salgs- og skjenkebevillinger
- 537 - Det arbeides aktivt for å motivere rusavhengige til å søke behandling.
- 538 - Det etter endt behandling stilles opp med hjelp til å skaffe rusfri bolig, og muligheter
- 539 for et godt ettervern. Her må det samarbeides med behandlingsinstitusjonen.
- 540 - Kommunen samarbeider godt med helseforetaket om en helhetlig plan for den
- 541 enkelte.
- 542 - Det gis støtte til drift av varmestuer/suppestasjoner
- 543 Videre krever vi at Arbeiderpartiet tar debatten i sine kommunestyregrupper og i
- 544 partiorganisasjonen.
- 545

546 **AEF krever at samfunnet tar ansvar for de rusavhengiges rett til behandling og til et**

547 **menneskeverdig liv. Retten må gjøres reell ved at det innføres en garanti for at den**

548 **avhengige kommer direkte i behandling fra poliklinisk utredning/behandling. De må også få**

549 **god oppfølging etter endt behandling. Retten til fritt behandlingsvalg kom 1. nov-15. Det er**

550 **fortsatt stor forskjell på ventetiden på behandling. Gjennomsnittlig ventetid på behandling**

551 **var i 2019 32,5 dager. Frist for unge under 23 år settes til max 65 dager fra**

552 **vurderingstidspunktet. Det er stor variasjon i ventetid på behandling på klinikker, alt fra 1**

553 **uke til 60 uker.**

554

555 **AEFs ORGANISATORISKE ARBEID**

556 AEF skal bli en organisasjon som er mer synlig i langt flere lokalmiljøer. Vi skal jobbe med

557 praktisk rus- og sosialpolitikk lokalt. Forbundet skal være pådriver, og gripe fatt i praktiske

558 og aktuelle saker. Å være med i AEF skal være å sette ord og meninger ut i praktisk

559 handling. Vi skal vise hva ruspolitisk arbeid er.

560

561 AEF har følgende mål for organisasjonen i 2020 – 2024:

- 562 - Øke medlemstallet
- 563 - Styrke eksisterende lag og danne flere
- 564 - Der det ikke er lag, kan arbeidsgrupper være et alternativ.
- 565 - Utvikle studiemateriell om AEF og om våre politiske saker.
- 566 - Sende ut jevnlig informasjon til lag og grupper
- 567 - Videreutvikle nettsider, sosiale medier, nyhetsbrev, AEF-info, lagssendinger
- 568 - Bli bedre på synliggjøring og markedsføring
- 569 - Gjøre organisasjonskonferansen til en inspirasjonskilde og et debattforum
- 570 - Gi gode aktivitets- og studietilbud til våre medlemmer
- 571 - Lage en kokebok med oppskrifter på hvordan hjelpe en avhengig til behandling.
- 572

574 **NEI TIL FENGSLING AV BARN**

575 FNs barnekonvensjon eller FNs konvensjon for barns rettigheter som det egentlig heter, vil

576 også være AEF's rettesnor for arbeid blant barn og unge. Norge har ratifisert denne

577 konvensjonen, men det forekommer glipper i forhold til denne konvensjonen, også i Norge.

578 Det heter bl.a. at barn ikke skal settes i voksenfengsel, og at en er barn inntil en har fylt 18

579 år. På tross av dette, hører vi stadig om barn som blir satt i varetekt, og sågar satt i vanlig

580 fengsel fordi det ikke finnes alternativer. Mange av de problemene en del barn utvikler,

581 enten dette er rusproblemer, spilleavhengighet, kriminalitet eller annen utagerende atferd,

582 betegnes ofte som sykdommer eller sykdomsliknende tilstander. AEF's kommentar til dette

583 er at syke mennesker bør behandles – ikke fengsles!

584

585 Hvilke belastninger må det ikke være for en 15-åring å sitte alene i varetekt mens en
586 venter på rettssak eller dom, – hvor en heller burde være under behandling og føle
587 trygghet for en rettferdig behandling som kanskje ofte har vært fraværende.

588

589

590 **SAMARBEID MED DEN ØVRIGE ARBEIDERBEVEGELSEN**

591 **AEF** ser det som naturlig å samarbeide med

- 592 - Arbeiderpartiet,
- 593 - Landsorganisasjonen i Norge,
- 594 - Arbeidernes Opplysningsforbund,
- 595 - Arbeidernes Ungdomsfylking,
- 596 - Norsk Folkehjelp og Framfylkingen om viktige ruspolitiske saker.

597

598 **AEF** krever representasjon i de utvalg som arbeider med ruspolitiske spørsmål.

599

600 **AEF** vil informere de sentrale ledd i arbeiderbevegelsen om hva vi som organisasjon gjør
601 av politisk og praktisk arbeid.

602